

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp:

Afdoeningsvoorstel motie Visie op Cultuur op Zuid (19bb16024).

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

In zijn vergadering van 16 maart 2021 heeft het college de Visie Cultuur op Zuid vastgesteld. Deze visie is ontwikkeld op basis van de motie Visie op Cultuur op Zuid (19bb16024) van 16 mei 2019, naar aanleiding van de presentatie van de Uitvoeringsagenda Nationaal Programma Rotterdam Zuid 2019-2022. De motie verzocht het college een visie op te stellen voor de pijler cultuur in de uitvoering van NPRZ.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Vertrekpunt voor de visie zijn de uitgangspunten van het cultuurbeleid Rotterdam en de speerpunten van de pijler cultuur binnen het NPRZ. De Visie Cultuur op Zuid sluit aan bij het Coalitieakkoord 2018-2022 'Nieuwe energie voor Rotterdam' en een aantal staande beleidskaders, zoals de Uitgangspuntennota voor het cultuurbeleid 2021-2024, het Cultuurplan 2021-2024 en de Uitvoeringsagenda Nationaal Programma Rotterdam Zuid 2019-2022.

Toelichting:

Met de nu voorliggende Visie Cultuur op Zuid wordt het kader voor de culturele infrastructuur voor nu en de toekomst van Rotterdam-Zuid geschetst, binnen de Rotterdamse beleidsspeerpunten Cultuur, de drie speerpunten van het gemeentelijke cultuurbeleid: inclusiviteit, innovatie en interconnectiviteit, en de uitvoeringsagenda van het Nationaal Programma Rotterdam Zuid.

De visie beoogt beide te verbinden door een intensivering van bestaand cultuurbeleid op Zuid en extra inzet vanuit de NPRZ-pijler Cultuur. Deze gelaagde aanpak die al in 2018 is ingezet op Zuid zorgt voor een stevig fundament voor de toekomst met een hoogwaardig en divers aanbod voor een divers publiek, met ruimte voor nieuw talent en gelijke kansen voor alle bewoners op Zuid.¹ Vanuit de bestaande kwaliteiten van (initiatieven op) Zuid verkennen we de potentie en kansen voor de toekomst.

Deze 'Visie Cultuur op Zuid' is in een integraal proces tot stand gekomen in afstemming met belanghebbenden (die actief zijn) op Zuid: bewoners, makers en instellingen, zowel gesubsidieerd als ongesubsidieerd. In totaal hebben circa veertig personen meegedacht en deelgenomen.

De bijdrage van Cultuur aan de doelstellingen NPRZ

De toenemende druk op Zuid en de veranderende populatie nopen tot een visie op de bijdrage van cultuur aan:

- een culturele infrastructuur en aanbod dat aansluit bij de huidige bewoners van Zuid, hen aanspoort om te participeren en verder te ontwikkelen;
- een culturele infrastructuur die flexibel is en zich kan aanpassen aan een veranderende populatie de komende jaren. Kan meebewegen, zich kan ontwikkelen, zich kan richten op zowel de huidige als nieuwe bewoners van Zuid;
- een culturele infrastructuur die kan verbinden.

Een culturele infrastructuur die bestaat uit zowel fysiek/ruimtelijke, sociale en economische elementen.

Cultureel kapitaal van en voor bewoners op Zuid

De Visie Cultuur op Zuid is gericht op een horizon waarin alle inwoners van Rotterdam dezelfde kansen krijgen en gelijke toegang tot cultuur, ook op Zuid. Waarin cultuur vele vormen en gezichten kan hebben, die kan verschillen per locatie, en de rijkdom van de superdiverse stad Rotterdam laat zien. Waarin talenten de kans krijgen zich te laten zien, zich te kunnen ontwikkelen en kunnen doorgroeien. Waarin cultuur, in welke vorm dan ook, bereikbaar, toegankelijk, passend en uitdagend is.

Om dit te bereiken werken we vanuit de speerpunten aan een duurzame culturele basis. Rotterdam-Zuid beschikt over een enorme culturele potentie. Dat mag nog meer zichtbaar en gefaciliteerd worden. Zuid biedt een vruchtbare bodem voor innovatie, voor nieuwe werkwijzen, producten en concepten. In deze visie geven wij richting aan het verder versterken van het culturele klimaat en de cultuurdeelname op Zuid met als doel het verhogen van het cultureel kapitaal (van de huidige en toekomstige bewoners) op Zuid.

¹ Een schematische weergave van dit samenspel van bestaand- (Cultuurbeleid) en impulsinstrumentarium (NPRZ Pijler cultuur) vindt u in *Deel 2 Handelingsperspectieven* van de Visie Cultuur op Zuid

De visie geeft een kader voor de toekomst

De Visie geeft richting en een kader voor Cultuur op Zuid. De uitgangspunten van het cultuurbeleid en cultuur binnen het NPRZ zijn vertaald naar vier handelingsperspectieven:

1. Cultuurdeelname bevorderen
2. Faciliteren van talent
3. Stevige culturele infrastructuur
4. Een aantrekkelijke leefomgeving

1. *Cultuurdeelname bevorderen*

Binnen dit handelingsperspectief zijn twee doelen gesteld:

- zorgen voor een (nog) betere aansluiting van de programmering op Zuid bij de behoefte van de huidige daar gevestigde publieksgroepen; maar ook meebewegen met de veranderende bevolkingssamenstelling;
- zorgen voor een aantrekkelijker leef- en woonklimaat, inclusief voorzieningen, dat huidige bewoners bindt en toekomstige bewoners en culturele bezoekers aantrekt.

Samen leiden deze twee doelen tot een grotere cultuurdeelname, actief (bewoners beoefenen zelf culturele activiteiten en ontwikkelen hun talent) of receptief (bewoners of bezoekers bezoeken cultuuruitingen op Zuid die aansluiten bij hun belangstelling en maken kennis met cultuuruitingen die daarop voortbouwen).

Concreet realiseren we onze doelen in dit handelingsperspectief door:

- De komende jaren uit te gaan van de kracht van bestaande instrumenten en programma's: waaronder cultuureducatie, lokale culturele programmering (lokaal en fijnmazig).
- Een eenmalige (maar ook duurzame) impuls door de organisatie van een grote culturele manifestatie op Zuid. Deze manifestatie is onderdeel van de Regio Deal NPRZ.
- Gebruik te maken van de aanwezige kwaliteit in het gebied: de vele talenten, de infrastructuur en de belangstelling die al op Zuid aanwezig is.

2. *Faciliteren van talent*

Er is op Zuid veel talent, vaak onontdekt talent, talent dat niet de mogelijkheden krijgt dan wel heeft om door te stromen naar de juiste kunstvakopleidingen, de juiste begeleiding of de juiste contacten om door te groeien naar de grotere podia. We willen kinderen, jongeren én volwassenen de kans geven hun culturele talent verder te ontwikkelen en te tonen. Een mogelijkheid voor doorstroming van grassrootmakers die op Zuid veel aanwezig zijn. Hun projecten en activiteiten hebben een grote potentiële aansluiting bij de belangstelling van nieuwe publieksgroepen.

Met het faciliteren van talent behalen we drie doelen uit de visie:

- Meer talent uit Zuid krijgt de mogelijkheid zich te ontwikkelen en door te stromen;
- Er ontstaat nieuw en vernieuwend aanbod;
- Er ontstaat meer aanbod dat aansluit bij de belangstelling van Rotterdammers op Zuid specifiek.

Concrete acties die bij dit handelingsperspectief horen, zijn:

- Het verstevigen van de keten van talentontwikkeling met bestaande instrumenten en programma's (uitbouwen van het netwerk, uitbouwen van partnerschappen en het verstevigen van de gelaagde culturele basisinfrastructuur).
- Het faciliteren van nieuwe jonge makers (van Zuid) met vernieuwend aanbod met laagdrempelige impulsregelingen (PitcherPerfect impulsregeling talent).
- Het faciliteren van de ontwikkeling en professionalisering van de talenten op Zuid via diverse programma's (intermediaire platforms). Deze impuls is onderdeel van de Regio Deal NPRZ.
- Het faciliteren van labs (cross-over maatschappelijke opgave).
- Het zichtbaar maken van de bestaande kwaliteit: de vele talenten (ook organisatorische of technische talenten), de infrastructuur en de belangstelling die al op Zuid aanwezig is.

3. *Stevige culturele infrastructuur*

Voor het beoefenen van cultuur (tentoonstelling, een (urban)dansvoorstelling, een spoken-word optreden of kleinschalige culturele activiteiten) is een fysieke ruimte nodig.

In de beleidsvisie geven wij dan ook de volgende handelingsperspectieven voor een locatieimpuls:

- Inzet op het ontwikkelen van fysieke culturele ruimte in de buurt en het uitbouwen van ankerpunten. Hierin is aandacht voor een publieke impuls zoals het Kunstenpand Hart van Zuid en Cultuurcampus Zuid (onderdeel van de Regio Deal NPRZ), maar ook ruimte voor private initiatieven.
- Facilitering van broedplaatsen en innovatiehubs. Hiermee geven wij uitvoering aan het Atelier- en broedplaatsenbeleid 2017-2021 op Zuid. Rotterdam is de stad die ruimte biedt aan talent, aan experiment, de stad van de springplank.
- Inzet op een grotere spreiding van festivallocaties. Het aanbod aan evenementen is de laatste jaren sterk gegroeid. Om de druk op de stad beter te spreiden worden nieuwe locaties voor evenementen in kaart gebracht op Zuid. (Evenementeninfrastructuur)

Dat is niet alleen relevant voor de bewoners van Zuid, maar ook voor bezoekers of bedrijven. Een toename van het aantal en aantrekkelijke culturele presentatieplekken zorgt voor een aantrekkelijke verblijfsomgeving en vestigingsklimaat.

4. *Een aantrekkelijke leefomgeving*

Zuid moet een aantrekkelijk gebied zijn voor bewoners, maar ook voor bedrijven en bezoekers. Een aantrekkelijk gebied om te wonen, werken en verblijven. Als de leefomgeving aantrekkelijk is, is het ook aantrekkelijk om voor een bezoek of het vestigen van een bedrijf. Cultuur levert daar een bijdrage aan:

- met opvallende ankerpunten en interessante programmering (zoals Kunstenpand Hart van Zuid en Cultuurcampus, maar ook FENIX Rotterdam),
- met een goede mix tussen rust en reuring, aandacht voor lokaal erfgoed en identiteit, de geschiedenis van mensen en voorwerpen, maar ook beeldende kunst in de openbare ruimte, de aanwezigheid van kunstenaars en creatieven, belangrijke dragers.

Concreet stellen we voor:

- In ontwikkelingen (denk aan Rijnhaven, Maashaven) deze waarden mee te wegen en op te nemen: aandacht voor lokale identiteit, aantrekkelijke buitenruimte die uitnodigt voor ontmoeten en verbinden, ruimte voor huisvesting van de creatieven.
- Samenwerken (integraal) aan het vormgeven van de buitenruimte, samenwerken aan het borgen van de lokale identiteit door het verbinden van fysiek en sociaal, samenwerken in het stimuleren van werkgelegenheid, samenwerken door ook bezoekers een bijdrage te laten leveren aan de ontwikkeling van Zuid.

Rotterdam-Zuid is een van de prioritaire gebieden voor zowel het programma Stadscultuur (integraal) als voor de visie op Toerisme (nationaal-internationaal). Daarbij staat altijd de Rotterdammer voorop.

De vier handelingsperspectieven worden verder uitgewerkt tot een agenda voor de komende twee jaar binnen het uitvoeringsprogramma NPRZ.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Voor de uitvoering van de visie wordt voornamelijk gebruikt gemaakt van bestaande middelen. Daarnaast wordt voor overkoepelende maatschappelijke opgaven verbinding gezocht met relevante beleidsterreinen en bijbehorende budgetten. De tijdelijke budgetten (Stadscultuur t/m 2022 jaarlijks € 100.000 en NPRZ Regio Deal € 2.000.000 in de periode 2019 - 2022) zorgen voor een fundament voor de toekomst voor Zuid.

De beleidsvisie heeft geen juridische consequenties. Waar van toepassing worden voor de uitvoeringsagenda beleidskaders en -regels ontwikkeld.

Het college stelt voor de motie “Visie op Cultuur op Zuid” (19bb16024) van de heer Ruud van der Velden (Partij voor de Dieren) en mevrouw Ellen Verkoelen (50+ Rotterdam) als afgedaan te beschouwen.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

De burgemeester,

V.J.M. Roozen

A. Aboutaleb